

nieuwspad

- ▶ **Het verhaal van Dorothé Albert**
- ▶ **Hans van Dam over geheugenproblemen**
- ▶ **Letselschade en schadevergoeding**

Toontje's visie

Als ik dit schrijf, is het eind maart 2009 en iedereen (inclusief Toontje zelf) zit te wachten op de lente en het betere en warmere weer. Door de lange en koude winter zijn we bijna vergeten hoe het voelt als het lekker warm weer is.

Vergeten! Daar gaat ook een gedeelte van deze uitgave van NieuwsPad over. Namelijk over NAH en geheugenproblemen. Het lijkt Toontje knap-pies lastig als je dat hebt.

Bijvoorbeeld 'ik ga even naar Albert Heijn, inko-pen doen'. Je gaat braaf Op Pad en bij het win-kelcentrum aangekomen weet je niet meer waar je voor gekomen bent. Nou ja, nu je er toch bent ga je maar bij de kapper naar binnen en je laat je haren knippen. Kom je thuis, zeggen ze: "Wat heb je nu gedaan? Je zou toch aardappels en groenten gaan halen? Kom je gekortwiekt thuis..."

Een ander verhaal in deze NieuwsPad gaat over letselschade en juristen die helpen om een schadevergoeding te krijgen. Krijg je door toe-doen van iemand anders NAH? Of door bijvoor-beeld een onveilige werkplek? Dan is er vaak sprake van letselschade. Je kunt dan de andere partij aansprakelijk stellen en proberen een vergoeding of tegemoetkoming te krijgen.

Maar dat is nog niet zo eenvoudig. Helaas zie je vaak dat de tegenpartij er van alles aan doet om onder een vergoeding uit te komen. Of om je af te schepen met een schijntje.

Handel dit soort zaken dus nooit alleen af, maar schakel een gespecialiseerd persoon in. Het voor-komt een heleboel gedonder en frustraties. Want die komen vaak pas later. Maak met zo'n advo-caat goede afspraken en leg deze vast op papier. Schaam je hier niet voor. Zoeken op internet le-vert een scala aan dit soort advocaten op.

In de volgende uitgave zal Toontje jullie mee-nemen naar Zandewierde in Hummelo. Sinds 1 januari 2009 zijn Op Pad en Zandewierde samen terug te vinden in de sector NAH/LG binnen Zozijn.

Op Pad is ooit ontstaan uit Zandewierde en nu komen we toch weer bij elkaar terug. Weliswaar met Op Pad als grootste partij, maar wel leuk. Hummelo, wie kent het niet het dorp van Normaal, Bennie Jolink, Klaas- Jan Huntelaar en nu de sector NAH/LG binnen Zozijn.

Toontje

Colofon

NieuwsPad is een uitgave van Op Pad, dienstverlenende organisatie voor mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Op Pad is onderdeel van Zozijn. NieuwsPad verschijnt drie keer per jaar.

Redactie-adres

Telefoon: (0314) 39 82 54
(maandag t/m donderdag)

E-mail: oppad@zozijn.nl
t.kock@zozijn.nl

Internet: www.zozijn.nl

Tekst en eindredactie

FredMeijer.nl Communicatie

Ontwerp

Giesen en Thé Ontwerpers

Druk

Digital4

Redactie

Wilma
Aalders

Ingrid
van Dijk

Ron
Eijkelhof
(fotografie)

Tonnie
Kock

Robert
Nijhuis

Inhoud

Toontje's Visie

Toontje vertelt over wat er in deze én in de volgende NieuwsPad te lezen is.

➤ pagina 2

NAH en geheugenprobleem

Vaak gaat NAH gepaard met geheugenproblemen. Hans van Dam legt uit hoe dat komt en hoe ons geheugen werkt.

➤ pagina 4

Het verhaal van Dorothé Albert

Dorothé Albert heeft als gevolg van NAH een ernstig geheugenprobleem. Haar leven is helemaal ingericht rond haar geheugenprobleem, om toch zoveel mogelijk structuur te hebben.

➤ pagina 6

Jobcoach Wilma Hiddink

Bij veel mensen met NAH bestaat de wens om (weer) te werken. Een jobcoach kan dan helpen om een werkplek te krijgen. Wilma Hiddink is jobcoach.

➤ pagina 8

Letselschade

Is hersenletsel je door een ander aangedaan? Dan is er sprake van letselschade en heb je in principe recht op een schadevergoeding. Jurist Raoul van Dort weet hier veel van.

➤ pagina 10

Henk

Henk Loman vertelt over de dossiervoering bij Op Pad.

➤ pagina 12

Op de cover: Dorothé Albert (zie pagina 6)

Een mens is meer dan zijn geheugen

Het geheugen kent veel aspecten en die worden door allerlei plaatsen in de hersenen geregeld. Bij hersenletsel van enige omvang is er dus vrijwel altijd kans op een geheugenprobleem. Ongeacht waar de schade zit. Tegelijkertijd is het geheugen nooit helemaal kapot.

Hans van Dam
docent en consultant
hersenletsel

▶ Het geheugen is een mooi voorbeeld van de manier waarop onze hersenen werken: wij hebben er vrijwel geen invloed op. Het geheugen werkt autonoom. Het gaat zijn eigen gang. En dat is een zeer eigenzinnige gang. De ene keer voedt het geheugen ons met schitterende herinneringen, de andere keer treitert het ons met enorme narigheid. We hebben niet of nauwelijks invloed op wat we onthouden. Het geheugen is een eigenzinnige notulist: het schrijft op wat wij het liefst zouden vergeten en het legt de pen neer waar wij denken 'opschrijven, opschrijven'.

Het geheugen ziet ons protest glimlachend aan. Het lijkt alsof we ons geheugen kunnen registreren, maar dat is niet zo. De werkelijkheid is hard. Niemand kan besluiten om iets te vergeten: dan hebben we het al onthouden, omdat we het zo belangrijk vinden dat we het willen vergeten. Evenzo kunnen we niets bewust verdringen, wegstoppen of (in modern jargon) blokken. Dat gebeurt of dat gebeurt niet. Zouden we dat zelf kunnen regelen, dan zou de helft van de psychiaters zonder werk zitten. Duidzenden mensen worden gekweld door herinneringen die ze liever vandaag dan morgen zouden vergeten. Helaas, ons lot ligt in handen van hersenen die hun eigen en eigenzinnige gang gaan. Kortom, het geheugen is een kostbare diamant en een kwelgeest tegelijk.

Ingewikkeld netwerk

Het geheugen kent geen speciale plek in onze hersenen. Integendeel, het is een enorm ingewikkeld netwerk dat door ons hele brein navigeert. 'Als het geheugen ergens zit, zit het overal', zeggen geheugenwetenschappers treffend.

Die enorm verspreide aansturing van het geheugen betekent dat bij vrijwel elk hersenletsel geheugenproblemen ontstaan. Die kunnen afhankelijk van de plaats van de schade enorm uiteenlopen en vreemde, zelfs bizarre vormen aannemen. Daar staat tegenover dat het geheugen vrijwel nooit als geheel uitvalt.

Opvallend zijn de problemen met het onthouden van feiten. Bijvoorbeeld wat iemand een dag, een uur of een minuut geleden heeft gedaan. Dat is het geheugen voor gebeurtenissen, het zogeheten expliciete geheugen. Dit is kwetsbaar en dit is bij hersenletsel dan ook vaak verstoord. Bij Dorothé (zie artikel hierna) is het expliciete geheugen ernstig verstoord en dat is rampzalig. Alles is steeds weer nieuw en dat kan erg onzeker maken. Je weet nooit of je iets al gezegd of gedaan hebt. Het leven moet met allerlei hulpmiddelen, zoals een agenda, briefjes en mensen die je helpen herinneren.

Dit geheugen kan verstoord zijn voor gebeurtenissen ná het hersenletsel en niet voor gebeurtenissen vóór het hersenletsel. Maar beide kan ook. Dat kan na een hersenbloeding of ongeval, maar is altijd het geval bij dementie.

Procedureel geheugen

Belangrijk is dat herinneringen tussen het 8e en 15e levensjaar vaak erg lang op te halen zijn. En (in tegenstelling tot wat veel mensen denken) is schoolkennis vaak veel langer voorhanden dan feiten uit het eigen leven. Een dementerende vrouw weet bijvoorbeeld niet meer dat in 1953 haar dochter is geboren. Maar nog wel dat toen de watersnoodramp was en vaak ook waar zij toen was.

Levensboeken zijn voor dementerende mensen nuttig, maar de boeken 'Het aanzien van' zijn even belangrijk. Of de dvd's met gebeurtenissen uit een bepaald jaar.

Dan is er nog het procedurele geheugen. Bij geheugenproblemen is dit vaak nog vrijwel intact. Dat is het geheugen voor ingesleten vaardigheden en gewoonten, zoals fietsen en zwemmen. Daar kunnen mensen die getroffen zijn door de ramp van geheugenverlies nog veel plezier aan beleven.

Geheugen voor sfeer

Dan is er nog iets wat opvallend en belangrijk is. Ernstig geheugenverlies voor feiten en gebeurtenissen kan het geheugen voor sfeer versterken. Dit noemen we het impliciet geheugen. Daarom hebben uitjes met mensen met geheugenverlies wel degelijk zin. Ze weten weliswaar niet meer waar ze zijn geweest, maar wel dat het leuk was. Dat geeft rust.

Dat zien we ook bij mensen met ernstige hersenschade, die ook niet goed meer kunnen denken. Die worden rustig als iemand leuke dingen met hen doet. Een voorbeeld. In een psychiatrisch ziekenhuis verblijft een jonge vrouw van 28 jaar met borderline. Door een combinatie van lage suiker en zuurstoftekort heeft ze zeer ernstig hersenletsel opgelopen, inclusief ernstige geheugenproblemen. Ze zat zo'n 20 uur per dag vast vanwege agressie.

Sinds een half jaar doet een betaalde buddy (een natuurtalent) twee maal per week twee uur leuke dingen met haar, zoals wandelen, een frikadell eten enzovoorts. Binnen twee maanden liep deze vrouw rustig over haar afdeling én kende ze deze buddy bij naam én roept haar of zoekt haar op als ze in nood is.

De onvolprezen neuropsycholoog Alexander Luria (hij is al jaren overleden) zei het al: "Een mens is meer dan zijn geheugen. Hij heeft gevoel, wil, ontvankelijkheden."

Hier zijn wegen om iemand te bereiken, contact te krijgen, leven te brengen waar zoveel is weggevallen. Dat vraagt van anderen, hulpverleners in het bijzonder, creativiteit, geloof in de ander en moed om onpersoonlijkheid te laten varen.

Geheugenprobleem do

Na een hersenbloeding kreeg Dorothe Albert een ernstig geheugenprobleem. Binnen een paar minuten kan ze iets alweer vergeten zijn. Haar leven is helemaal ingericht rond haar geheugenprobleem, om toch zoveel mogelijk structuur en houvast te hebben.

▶ Dorothe woont in de nieuwe woning van Op Pad aan de Oranjesingel in Doesburg. Daar heeft ze het erg naar haar zin. In afwachting van deze woonplek heeft ze in het trainingshuis aan de Margrietstraat in Doesburg gewoond.

Haar vriend Bert woont een paar straten verderop. Maar Dorothe kan daar niet alleen naartoe lopen, want de kans is groot dat ze verdwaalt. Dat heeft alles met haar geheugenprobleem te maken.

Dorothe was 29 jaar toen ze in 1984 een hersenbloeding kreeg. Vóór die tijd was ze een hard werkende vrouw, maar de hersenbloeding en het daaruit volgende geheugenprobleem hebben daar een ernstige ommekeer in gebracht. Momenteel gaat Dorothe iedere doordeweekse dag naar Sara in Arnhem. "Dat is een werkplek voor mensen met een beperking. Deze mensen gaan daar in principe tijdelijk naartoe, maar ik mag permanent komen. Ik doe daar allerlei werkzaamheden en ik vind het fijn daar. Ik heb dit nodig om structuur aan te brengen in mijn leven. Zonder structuur zou ik ongelukkig worden."

Opschrijven

De hersenbloeding van destijds heeft meerdere gevolgen gehad voor Dorothe, maar haar geheugenprobleem is daar verreweg het grootste van. Dorothe heeft een ernstig geheugenprobleem. De meeste dingen die ze gedaan heeft of die gebeurd zijn, is ze binnen een paar minuten volledig vergeten.

"Kort na mijn hersenbloeding was het nog erger. Dan kon ik iets binnen een paar seconden vergeten zijn. Maar met gebruik van allerlei hulpmiddelen kan ik toch structuur aanbrengen in mijn leven. Ik schrijf alles op wat ik moet onthouden. Maar ik moet het briefje niet in mijn borstzak stoppen, anders vergeet ik het eruit te halen. Ik maak een notitie op een papiertje en blijf dat in mijn hand houden. In mijn appartement leg ik het dan op de tafel, zodat ik het altijd weer tegenkom."

In het dagprogramma van Dorothe staat dan ook als vast onderdeel dat ze haar kamer dagelijks checkt op deze briefjes. Zodat de notitie op de juiste plek in haar klapper kan worden weggeschreven. "En daarna gooi ik het briefje weg."

Klapper

Die klapper is heel belangrijk voor Dorothe. Samen met haar ondersteuner houdt ze de agenda in deze klapper goed bij, steeds zo'n twee à drie weken vooruit. Verder heeft iedere dag in de week een eigen geplastificeerde pagina. "Daarop staan alle dingen die ik die dag moet doen. Met een uitwisbare stift zet ik steeds een kruisje achter de dingen die ik gedaan heb."

Dorothe moet daar een strakke procedure voor volgen, anders gaat het mis. "Als ik alles van die dag gedaan en afgevinkt heb, verhuis ik de pagina naar de volgende week. En daarna poets ik alle vinkjes weg. Zou ik eerst de vinkjes wegpoetsen en dan pas de pagina naar volgende week verhuizen, dan bestaat de kans dat het

Het verhaal van... In de serie 'Het verhaal van...' vertellen we het (levens)verhaal van iemand met NAH. Wat is er gebeurd, wat zijn de gevolgen en hoe gaat deze persoon er mee om?

or NAH

misgaat. Stel ik vergeet de pagina naar de volgende week te verhuizen en de vinkjes zijn weggepoetst. Dan zie ik een lege pagina en doe ik gewoon alles opnieuw. Omdat ik denk dat ik het nog niet gedaan heb. Zo kan het gebeuren dat ik mijn huis schoonmaak, terwijl ik dat net daarvoor ook al gedaan heb."

Gevoel

Toch zijn er ook dingen die Dorothe wel goed kan onthouden. Verjaardagen van familieleden bijvoorbeeld. Ook de datum van haar hersenbloeding weet ze nog precies. "Als ik ergens een emotionele band mee heb, kan ik het wel onthouden. Maar dingen waar geen 'gevoel' in

'Met gebruik van allerlei hulpmiddelen kan ik toch structuur aanbrengen in mijn leven'

zit, ben ik altijd zo weer kwijt. Zoals de dagelijkse klusjes."

Dorothe kijkt graag naar films en die kan ze doorgaans goed volgen. "Als er goed wordt geacteerd, zit ik helemaal in de film. Mijn gevoel gaat dan mee en dan kan ik het verhaal volgen. Maar vraag me later niet waar de film over ging. Ik zou gemakkelijk iedere dag naar dezelfde film kunnen kijken en er steeds opnieuw van kunnen genieten."

Dorothe woont nog niet zo lang in haar nieuwe appartement. Ze weet nog niet precies wat er achter elke deur en elk deurtje zit. Daarom zit overal een sticker op. Op de keukenkastjes, maar bijvoorbeeld ook op de deuren van de slaapkamer en de badkamer. "Anders loop ik zo de badkamer in als ik iets uit de koelkast wil pakken."

Wat doet het geheugenprobleem met Dorothe? "Ik heb er veel verdriet van gehad. Gelukkig heb ik altijd veel steun gehad van mijn familie. En ik ben blij dat ik een woonplek heb waar ik mijn geheugenprobleem 'gewoon' kan hebben. Vroeger deed ik mijn best om toch dingen te onthouden. Maar daar krijg ik hoofdpijn van en ik word er heel moe van. Met de hulpmiddelen die ik heb, hoeft dat niet meer. En het wordt ook niet van me gevraagd. Daardoor is het geheugenprobleem voor mij hanteerbaar geworden."

Lees ook Hans van Dam

Op de pagina's hiervoor legt Hans van Dam uit wat het verband is tussen NAH en geheugenproblemen.

Een jobcoach kan je (weer)

Werk is belangrijk voor veel mensen, want het geeft structuur en regelmaat. Dit kan betaald of onbetaald werk zijn. Bij veel mensen met NAH bestaat de wens om (weer) te werken. Een jobcoach kan dan helpen om een werkplek te krijgen. Wilma Hiddink is jobcoach bij Zozijn en zij vertelt over haar werk.

"Ik heb het altijd heel boeiend gevonden om met mensen op zoek te gaan naar werk", vertelt Wilma. "Ik ben jobcoach geworden door mijn ervaring in het begeleiden naar werk te combineren met cursussen op het gebied van arbeidsintegratie. Het is daarbij belangrijk dat je kennis hebt van de doelgroep."

Van 1999 tot 2003 werkte Wilma Hiddink bij de organisatie SPD (nu MEE), waar zij mensen naar werk begeleidde. Het laatste jaar combineerde zij deze baan met jobcoach-werkzaamheden voor Zozijn, om daarna volledig de overstap te maken naar Zozijn.

Als jobcoach in dienst van Zozijn ondersteunt Wilma mensen met NAH bij het vinden en behouden van een onbetaalde werkplek, het liefst bij een regulier bedrijf. Om ondersteuning van een jobcoach te krijgen, is een indicatie nodig.

Hoe te werk

Wilma legt uit hoe ze te werk gaat en hoe ze voor een cliënt een werkplek zoekt. "Een cliënt die graag wil werken, meldt zich aan of wordt aangemeld door de begeleiding. Eerst hebben we

een kennismakingsgesprek, waarin de cliënt vertelt wat hij wil en kan. Er is vaak ook informatie beschikbaar uit onderzoeken uit de revalidatieperiode. Op basis van de informatie uit het gesprek en de genoemde onderzoeken breng ik de mogelijkheden van de cliënt die er na het letsel nog zijn in kaart. Met deze informatie probeer ik dan een zo passend mogelijke werkplek te vinden."

Bij het zoeken naar een werkplek wordt de cliënt altijd betrokken en indien gewenst ook de woonbegeleider. De cliënt denkt dus actief mee in het traject naar onbetaald werk. "Als de cliënt

aan het werk helpen

'Bij ieder persoon heb je een ander traject, want ieder mens heeft andere kwaliteiten en wensen'

Jobcoach Wilma Hiddink

en ik een werkplek hebben gevonden die mogelijk bij de cliënt past, maken we een afspraak om de plek te bezoeken. In dat gesprek horen we wat het werk precies inhoudt en we kijken of dit aan de verwachtingen van de cliënt voldoet." Natuurlijk worden ook de werkomstandigheden bekeken. "Als deze niet helemaal goed zijn, kijken we wat er moet gebeuren om ze te verbeteren. Het komt regelmatig voor dat door kleine veranderingen de werkplek toch aangepast kan worden", weet Wilma.

Proefperiode

Als de cliënt na alles gezien en gehoord te hebben en er een goed gevoel bij heeft, dan is er aan één voorwaarde voldaan. En als de werkomstandigheden ook goed zijn, kan de cliënt daar gaan werken.

Er wordt een proefperiode afgesproken, waarin de cliënt kan ervaren hoe het werk is. "Als het nodig is, ondersteun ik de cliënt op de werkplek", vertelt Wilma. "Dit noemen we coachen. Bij dit coachen gaat het vooral over praktische en sociale vaardigheden en het structureren van de werkzaamheden, zodat de werkomstandigheden in ieder geval goed zijn."

Wilma zorgt er bijvoorbeeld voor dat de directe collega's waarmee de cliënt veel in contact komt, zijn voorgelicht zijn over NAH. "En dan

hopen we dat de cliënt het naar zijn zin heeft op de werkplek. En natuurlijk ook dat het bedrijf en de collega's tevreden zijn."

Na de proeftijd volgt een evaluatiegesprek. Hierin wordt bekeken wat goed gaat en waar mogelijk nog verbeterpunten zijn. Als cliënt en werkgever tevreden zijn, wordt er een samenwerkingsovereenkomst getekend. In deze overeenkomst staan de afspraken die gemaakt zijn tussen de cliënt, Zozijn en de organisatie of het bedrijf waar de cliënt werkt.

Niet op goede plek

Het kan gebeuren dat de cliënt niet op de goede plek blijkt te zitten. Wilma gaat dan kijken wat ze daar aan kan doen. "Als het aan het werk ligt dat de cliënt doet, probeer ik uit te zoeken wat wel goed aansluit bij de cliënt en probeer ik de werkzaamheden aan te passen. Maar als blijkt dat de cliënt helemaal niet op de goede plaats zit, dan ga ik een andere plek zoeken. Ik kijk dan natuurlijk wel wat er verkeerd ging en neem dit mee in onze zoektocht naar ander werk."

Wilma houdt contact met de bedrijven en organisaties waar cliënten geplaatst zijn. "Dit contact is nodig om ervaringen te evalueren en indien nodig bij te sturen. De werkplekken kunnen heel verschillend zijn: van sportcentrum tot restauratiebedrijf, van zorgboerderij tot verzorgingshuis. Bij ieder persoon heb je een ander traject, want ieder mens heeft andere kwaliteiten en wensen. Het is maatwerk en dat maakt het ook heel interessant, je staat telkens weer voor een nieuwe uitdaging."

Door Robert Nijhuis

Letselschade? Onderschat je

Jurist Raoul van Dort over letselschade

Hersenletsel kan je soms door een ander zijn aangedaan. Denk aan een ongeval dat door iemand anders is veroorzaakt. Of een medische fout. In dat geval is sprake van letselschade en heb je in principe recht op een schadevergoeding. Maar dat is niet eenvoudig en het vraagt veel geduld.

We praten over letselschade met Raoul van Dort uit Maastricht. Hij is jurist en gespecialiseerd in letselschade. Eind april heeft hij voor een groep belangstellenden vanuit Op Pad een lezing gegeven over letselschade.

Raoul van Dort heeft persoonlijke ervaring met letselschade. Tijdens een ontgroening op de Koninklijke Militaire Academie liep hij knieletsel op. Dat bleek zo ernstig, dat hij zijn opleiding moest staken. Vele jaren en operaties verder moest zijn knie worden vastgezet.

Intussen was hij rechten gaan studeren. Tijdens die studie ging hij beseffen dat hij letselschade had opgelopen die hem door een ander was aangedaan. Raoul van Dort stelde het ministerie van Defensie aansprakelijk, kwam in een jungle van regels en wetten terecht, maar werd uiteindelijk door de rechter in het gelijk gesteld.

Als jurist en ervaringsdeskundige begon hij een letselschadepraktijk en heeft hij zich verder in letselschade gespecialiseerd. Ook heeft hij enkele boeken over letselschade geschreven.

Onderuit komen

"Bij letselschade gaat het doorgaans om veel geld", zegt Raoul van Dort. "Daarom hebben verzekeraars er belang bij om de discussie aan te gaan. Ze proberen altijd om er onderuit te komen. Het is gelukkig beter dan vroeger, maar helaas lukt het verzekeraars nog steeds om er met een slechte vergoeding van af te komen." Welk advies heeft Raoul van Dort voor mensen

met letselschade? "Wees ervan bewust dat je bewijsplicht hebt. En onderneem zo snel mogelijk actie. Wacht niet een half jaar om dan pas met je klachten naar de huisarts te gaan. De verzekeraar van de tegenpartij kan dan beweren dat de klachten pas later zijn ontstaan en niet door het ongeval komen. Want in de tussentijd kan er van alles gebeurd zijn. Ga dus zo snel mogelijk naar de huisarts en zorg dat je klachten worden vastgelegd."

Stel je hebt letselschade, je wilt er werk van maken en huurt hiervoor een belangbehartiger in. Wat is dan belangrijk? "Zorg dat je snapt wat er gebeurt. Je belangenbehartiger moet met je communiceren en moet dat op een begrijpelijke manier doen. Ik vind dat heel belangrijk. Je moet altijd kunnen bellen of mailen met je belangenbehartiger en daarop moet je ook reactie krijgen. Vraag wat er gaat gebeuren en hoe het ervoor staat. Je hebt recht op een duidelijk antwoord. Het is niet goed als je onvoldoende op de hoogte wordt gehouden."

Ernst onderschatten

Als het misgaat en het komt niet tot een vergoeding of tot een te lage vergoeding, wat is dan de meest voorkomende oorzaak daarvan? "Het gebeurt wel eens dat de ernst van het letsel wordt onderschat door de belangenbehartiger of door de arts. En dat kan weer het gevolg zijn van het feit dat het slachtoffer zelf de ernst onderschat."

bependingen niet

Dat laatste zie je nog wel eens bij mensen met hersenletsel, weet Raoul van Dort. "Die hebben soms de neiging om hun beperkingen te onderschatten. Dan vinden ze dat het best goed gaat en dat ze nog veel kunnen, terwijl dat eigenlijk niet zo is. Daar moet je wel doorheen prikken. Ik ga daarom nooit alleen op het verhaal van iemand zelf af, maar praat ook met de naasten. Ik ga ook kijken hoe iemand woont, want dat is belangrijk. Bovendien voelen mensen zich doorgaans prettig in de eigen omgeving en praten ze dan gemakkelijker en opener."

Hersenletsel

Is hersenletsel extra moeilijk als het gaat om letselschade? "Soms is het bij hersenletsel niet moeilijk om oorzaak en gevolg met elkaar in verband te brengen. Maar bij de mildere vormen van hersenletsel kan het heel lastig zijn. Verzekeraars zeggen dan al gauw dat het meevalt. Of dat het er al was vóór het ongeval. Of dat het in de familie zit."

Verschil met bijvoorbeeld orthopedisch letsel, is dat dit vaak vrij gemakkelijk is om aan te tonen. Een röntgenfoto kan al voldoende zijn. "Bij neurologisch letsel, zoals dystrofie en hersenletsel, is het veel moeilijker", weet Raoul van Dort. "Het is heel ongrijpbaar, niemand weet het precies en het verloop verschilt per individu. In de discussie rond schadevergoeding gaat het ook altijd om de vraag 'hoe was je op het moment van het ongeval?'. Speelde toen al een omstandigheid, bijvoorbeeld een ontslag, dat de huidige problemen kan hebben veroorzaakt? Dat maakt de discussie lastig en tijdrovend."

Drie tot vier jaar

Waarom duren letselschadezaken vaak zo lang? "Dat begint al met het feit dat je eerst moet wachten tot iemand in zoverre hersteld is dat er sprake is van een stabiele situatie. Eerder kun je niet beginnen met procederen en de discussie aangaan met de verzekeraar van de tegenpartij. Wel kan de belangenbehartiger intussen alvast informatie verzamelen en eventueel een voorschotbetaling eisen. Een letselprocedure duurt doorgaans lang, reken op gemiddeld drie tot vier jaar. Maar mijn belangrijkste advies is: begin op tijd. Hoe langer je wacht, hoe lastiger het is om te bewijzen dat je klachten komen door het letsel. Je kunt beter op tijd beginnen en later besluiten om het te laten zitten dan pas laat beginnen aan je procedure."

Meer informatie over Raoul van Dort en zijn praktijk: www.van-dort.nl.

'Mensen met hersenletsel hebben soms de neiging om hun beperkingen te onderschatten. Daar moet je wel doorheen prikken'

Henk ▶

In deze uitgave van NieuwsPad wil ik graag iets vertellen over de wijze waarop Op Pad omgaat met dossiers. Ik denk dat het goed is dat u weet hoe dit bij Op Pad geregeld is.

Op dit moment is bij de meeste cliënten sprake van twee dossiers. Het ene dossier is de communicatiemap. Deze ligt meestal bij de cliënt thuis. Dit dossier wordt door Op Pad beschikbaar gesteld en kent een vaste indeling. Bij één van de eerste bezoeken neemt de medewerker dit dossier mee naar de cliënt. De medewerker spreekt met de cliënt af op welke wijze hiermee gewerkt wordt.

Het dossier kent een aantal vaste onderdelen, omdat wij verplicht zijn bepaalde zaken te regelen. Denk daarbij aan het vastleggen van de doelstellingen en evaluaties. Ook zullen veel medewerkers rapporteren in dit dossier. Wordt er met de cliënt volgens de methode 'Hooi op je vork' gewerkt, dan komt de uitwerking hiervan in dit dossier.

De documenten worden door de medewerkers op de laptop gemaakt, geprint en worden dan in het dossier gevoegd.

Het andere dossier is het juridisch dossier. Dit staat in het kantoor in Doetinchem. In dit dossier staan documenten waarvan wij verplicht zijn ze centraal te archiveren. Denk aan het indicatiebesluit, een kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt, adresgegevens, het akkoord voor het ondersteuningsplan en een kopie van de evaluatie-gesprekken.

Het juridisch dossier wordt beheerd door Tonnie Kock en is alleen beschikbaar voor mensen die daar toegang toe moeten hebben.

Op dit moment doet Zozijn een proef om de documenten die de medewerkers maken in een centraal digitaal dossier vast te leggen. Dit programma werkt in grote lijnen volgens de methode 'Hooi op je vork'. De autorisatie in het programma is zo geregeld dat alleen de begeleider(s) die met de cliënt werken deze documenten kunnen raadplegen en waar nodig kunnen muteren.

Op deze wijze blijven documenten niet langer fysiek aanwezig op de computer van de medewerker, maar staan ze alleen nog in dit dossier. Dit programma is in opdracht van Zozijn ontwikkeld en voldoet aan alle kwaliteits- en veiligheidssystemen. Het is extern getoetst en veilig bevonden.

Heeft u vragen over onze dossiervoering?
Dan ben ik daarvoor graag beschikbaar.

Henk Loman, manager Op Pad
E h.loman@zozijn.nl - T (0314) 398 254